

MAGYAR LAPOK

... în numerar conform n. PTT No. 157.012/1934.

... Kőre
BUDAPEST
... 11.

Director și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de inscriere in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul B'hor, sectia III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr Gyárfás Elemér**

Mária királyné ravatalánál

— A „Magyar Lapok“ bucarești szerkesztőségétől —

A nemzeti gyász már mélyebb nem lehet. A könnyek, amelyeket a nép hullat, már nem lehetnének melegebbek és igazabbak. És a méltató szavak, amelyek a szomorú és magasztos elpihenés óta elhangzanak és nekrológokba tömörülnek, már nem lehetnének szívből jövőbbek. A román történelem legnagyobb korszakának királynéja volt, az egyesülés háborujának vezérleánya, elhatározó szerepű férfiak nagy ösztökélője a kétség óráiban és vigasztalója végzetes szerencsétlenségek idején. És a betegnek istápolója volt s anya, fájdalmas, megpróbáltatott és türelmes anya. És rendkívüli, ragyogó szépségű asszony s nagyszerű értelmi és jellemi erővel felruházott, kiváltságos ember. Egy volt az ő személye Románia utolsó évtizedeinek történetével, a románság örömeivel és bánatával. Nem lehet elképzelni Romániát Mária királyné nélkül.

Igen, így sír fel az egyik elbűcsúztató: Nem lehet elképzelni ezt az országot Mária királyné nélkül. És ezek a felsíró szavak talán a legigazabbak, a legtalálók, a legjobban méltatók.

A háború emlékirói a román lelkeket ma is és mindenkor mélyen megillető, szép oldalakat jegyeznek fel arról a szerepről, amelyet Mária királyné ebben a hősi korszakban betöltött. Már a semlegesség idejében, mikor Ferdinánd ingadozott német származásának emlékei és román kötelességei között, a királyné egész erejével azok mellé a román hazafiak mellé állott, akik a központi hatalmak ellen való háborús beavatkozást sürgették. A mai nekrológok is a királyné befolyásának tudják be a hadbalépést s azért nevezi őt egyik méltatója „háborunk királynéjának“.

S a hajthatatlanságban, a lelki erőben, a törhetetlen hitben, amellyel aztán, a szerencsétlen háborús fordulat idején a megpróbáltatásokat viselte, valóban olyan emberi nagyság nyilatkozik meg, ami példakép lehet késő századok előtt is. Avescú táborszerepe az ugynevezett iasii korszak eseményeinek közepén leírja a legválságosabb napok egy tanácskozását, amelyben, minisztereken, hadvezéreken, sőt az uralkodón is a teljes határozatlanság és csüggedés vett erőt. Csak Károly, az akkori trónörökös követelte a végsőkig menő ellenállást. S mikor az ő kemény szavai sem tudták lelket verni a nép s a hadsereg sorsának intézőibe, a királyné így kiáltott fel:

— Hát nincs egy férfi se önök között?

És szavainak megrendítő, új tetterőt támasztó hatása volt, ami elhatározó lett a további események kialakulásában.

És most örökre ellankadt ez a csodálatos akarat. A ravatalon, ahogy virágok erejében, megfogyott, beesett arca, halántékán s ajkai körül a hosszú szenvedés nyomaival szomorúan feküdt: az egykor világszép királyi asszony dermedt vonásai közt ott bujkált ennek a férfias jellegnek egy halvány lehellete.

Akik elzarándokoltak e ravatalhoz, könnyes, búcsúzó pillantást vetni a halotti arca, amelyet már nem sugároz be a tekintet, a mosoly eleven varázsa, megrendülten kérdezik önmaguktól: lehetséges-e, hogy őrajta is, aki szinte már örök-szépnek, törhetetlen ifjúságának, multhatatlan életének tünt

fel, őrajta is erőt vehetett a halál? ... És lehetséges-e, hogy jönnek még pompás ünnepségek, zászlóerdős, kúrtharsonásos májusi napok, amelyek nem az ő ragyogó megjelenésének szolgálnak keretül?

A halál kérelmetlenül törvényének beteljesülését kétszeres döbbenettel és majdnem vigasztalhatatlan ráeszméléssel érezték az emberek e ravatal előtt.

És a búcsú-vevés, az utoljára-látás rövid percei alatt elvonultak előttünk ennek a szép, nagy életnek a képei. Láttuk az albauliai koronázás szertartásán és láttuk az egyesülés bucarestii, fényes ünnepein. Láttuk a szelid, jóságos Ferdinánd király oldalán, aki tizenegy évvel előzte meg őt az örökkévalóság útján; láttuk őt, amint kézen vezeti és felmutatja az ujjongó tömegnek a gyermek-királyt és láttuk megjeleni legutóbb dicsőséges fia mellett, aki ma oly erős és biztos kézzel irányítja nemzetét sorsát. De meghittebb képek is vetültek elénk a kegyeletos búcsú pillanataiban. Jótékony testületek összejöve-

lein, közművelődési megmozdulásokon árasztja maga körül a kedvesség, a szeretet, a jóság, a buzdítás meleg és nemesítő sugarait... Aztán nyitott autón suhan el képzeletünkben a Calea Victoriein... majd ardeali fürdőhelyen tűnik fel, polgár emberek módjára örvendve a nyárnak, az életnek... vagy ardeali városokban a fogadására sereglett hölgyek közül magaslik ki a fejedelemasszony örök típusaként... s mindenütt az ő felejthetetlen mosolya, kék szemének egyenien meleg és fennkölt, bájos és határozott, szelid és értelmes, maradék nélkül asszonyi és mégis erélyt lövellő kifejezésével, aminek bámulatos szintézisét nem bírta megörökíteni egyetlen művész ecsetje se, s amit most már örökre elzárt előlünk a halál.

Soha kékebben, soha sugarasabban, soha nagyobb mélységeket tükrözően nem ragyogtak ezek a szemek, mint tizenegy évvel ezelőtt, midőn a Curtea de Argeș-i templom falai között könnyekben uszva tekintettek Ferdinánd királynak a sírbolt homályában eltűnő koporsója után. S a királyi asszony most követi férjét az örök szendergésbe, amelynek végtelenségéhez képest oly elenyésző a legnagyobb, a legfennköltebb földi élet is.

Legyen az álma fehér és sirja éjéj örök fényesség ragyogja be.

JÁVOR BÉLA.

A magyar miniszterelnök időzése Olaszországban

Csütörtökön délután Rómából Peruggiába utazott. A magyarországi hivatalos távirati iroda beszámolója a látogatás nagy politikai sikeréről

Rómából jelentik: Imrédy Béla és Kánya Kálmán csütörtökön már csak mint magánemberek tartózkodtak Olaszországban. A délutáni folyamán a miniszterelnök és felesége megtekintette a Róma közelében lévő repülővárost, majd a római magyar intézetben tett látogatást. Ezután az Augustus-kiállítást tekintette meg. Délben Imrédy szűkebbkörű világszolgálatán vett részt Villány Frigyes quirinali magyar követnél. Délután feleségével együtt gépkocsin elhagyta az olasz fővárost. Az éjszakát Peruggiában töltötte.

A magyar államférfiak római útjáról a Magyar Távirati Iroda hosszabb közleményt hoz, mely összefoglalja a látogatás kedvező jelenségeit s megállapítja az út politikai sikerét. A közlemény nagy elismeréssel emlékszik meg arról, hogy az olasz államférfiak milyen kiüntetett szívélyességgel és figyelemmel viselkedtek a magyar vendégek iránt s hogy úgy az olasz közönség, mint az olasz sajtó milyen lelkesen megnyilvánította baráti érzelmeit.

KILÁTÁSTALAN A MAGYAR—JUGOSZLAV MEGEGYEZÉS

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse vezető helyen közli a római tanácskozásról kiadott hivatalos közleményt. Ezzel kapcsolatban a lap római tudósítója a következőket írja:

— A közlemény újabb megerősítést jelent a Róma és Budapest közötti hagyományos barátságának. Ugyanakkor a két állam hitelt tett a római jegyzőkönyvek mellett. A kiadott közlemény szoros kapcsolatot létesít az olasz-magyar barátság és a berlini-római tengely között, úgyhogy ma már az olasz-magyar együttműködés forma szerint hozzákapcsolódik a tengelyhez. A záróközlemény utolsó monda-

ta, mely szerint az olasz-magyar baráti együttműködéshez csatlakozhat minden olyan állam, mely a béke és a rend céljait szolgálja, csak azokat lephette meg, akik arra számítottak, hogy Rómában már konkrét módon létrejön a magyar-jugoszláv megegyezés. Erre nem lehetett számítani, hiszen, ha Belgrád a maga külön megkötöttsége ellenére kezdeményezheti is a Magyarországgal való megegyezést, ezt még sem hozhatja létre teljesen függetlenül. A Rómában elhangzott pohárköszöntőkből, a félhivatalos olasz lapok megjegyzéseiből és a záróközleményekből azonban

következtetni lehet arra, hogy ha nem is sikerült még megteremteni a Róma—Berlin tengelyhez igazodó délkelet-európai területsávot, ez a törekvés mindenesetre már közeledik a megvalósulás felé.

Párizsból jelentik: Bár a francia sajtó csaknem teljesen az angol királylátogatás jegyében áll és az ezzel kapcsolatban rendezett nagyszabású ünnepségek minden más eseményt háttérbe szorítanak, a lapok nagyrésze hosszasan közli a Rómában kiadott hivatalos közleményt. A République kiemeli, hogy a magyar külpolitika a római megbeszélések alkalmával a legnagyobb tekintettel volt Nemzetországára és így ez a találkozás a róma—berlini tengely jegyében folyt le. A közlemény felhívása a többi állam csatlakozására elsősorban Jugoszláviára vonatkozik és lehet, hogy a magyar—jugoszláv közeledés szempontjából ez a felhívás döntő jelentőségű. Igaz ugyan, hogy Jugoszláviának számolnia kell a Kisantanttal, de, amint a bulgár—jugoszláv megegyezés bizonyítja, ezt a kérdést is meg lehet oldani.

Kánya Kálmán külügyminiszter beszélgetése egy brüsszeli lappal a kisantanttal való függő kérdésekről

Kijelentette, hogy nincs olyan magyar probléma, amit békés úton ne lehetne elintézni

Brüsszelből jelentik: A Le Soir brüsszeli lap munkatársa beszélgetett Kánya külügyminiszterrel. A külügyminiszter kifejtette, hogy Magyarország számára legfontosabb kérdés az utódállamokban élő magyar kisebbségek helyzete. Ez a kérdés játsza a vezető szerepet azokon a megbeszéléseken is, amelyek Magyarország és a Kisantant között már hosszabb idő óta folynak. Ennek a kérdésnek elintézése lehetővé tenné a normális viszony kialakulását Magyarország és a Kisantant államai között. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a jelenlegi tárgyalásokat siker koronázza-e, de annyit elmondhat, hogy magyar részről a legjobb akarat áll fenn ebben az irányban.

Ezután a csehszlovák kérdésre terelődött a beszéd.

— A prágai kormány az események hatása alatt — folytatta a magyar külügyminiszter — kísérletet tesz arra, hogy rendezze a Csehszlovákiában élő nemzeti kisebbségek helyzetét és az ezzel kapcsolatos kérdéseket. Kétségtelen, hogy ha Prága már korábban számolt volna azzal a ténnyel, hogy a kisebbségi kérdés egyik központi problémája a béke fenntartásának és már korábban megtette volna a szükséges lépéseket a kérdés szükséges megoldására, akkor az nem idézhetett volna fel olyan súlyos visszahatást, mint amelynek ma tanúi vagyunk.

Az újságíró másik kérdésére Kánya kijel-

entette, hogy nincs olyan magyar probléma, amelyet békés úton ne lehetne rendezni. A világbéke tekintetében utalt a nagyhatalmaknak amaz egyöntetű felfogására, mely szerint a nékét csak megfelelő fegyverkezéssel lehet biztosítani. Kijelentette, hogy amíg ez a helyzet fennáll, a kis államoknak is el kell fogadniok ezt a tételt.

Már is jelentkezhet az augusztus 2-án induló társas-kirándulásra!

Carmen-Sylva feke tengeri fürdőbe

Egy út időtartama tizenkét nap, ebből tíz teljes napi tartózkodás Carmen-Sylván. — Csatlakozási lehetőség Oradeán kívül Clujon és Braşovban

Részvételi díj személyenként: Oradeától **3650 lei.** — Clujtól **3575 lei.** Braşovból **3300 lei.**

A jelentkezéskor a részvételi díj fele, indulás előtti napig a hátralék teljesen befizetendő.

Az árban bennefoglaltatik: vasuti jegy oda-vissza, utasok beszállítása Carmen Sylva állomásról a szállodáig és vissza, tiznapos teljes ellátás napi háromszori étkezéssel, kiszolgálási díjak, községi és állami, valamint kurtaxák, tengeri és hideg tszapfürdő.

Paraguay és Bolivia szerződést kötött a háború ellen

Buenos-Airesből jelentik: Paraguay és Bolivia barátsági és területi szerződését csütörtökön a köztársasági elnök palotájának fehér termében aláírták. Az egyezmény értelmében a két ország kötelezi magát, hogy a jövőben nem folyamodik a háború eszközeihez, hanem a felmerülő vitás kérdéseket döntőbíróskodás elé viszi.

Egy kis székelly község ünnepe

Leliceni ciuci székelly község a közel ötszázéves múlt tükrében

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Nagy ünnepe volt a várostól pár kilométerre lévő Leliceni székelly község katolikus lakosságának: a napokban áldották meg és adták át nemes rendeltetésének a XIV. századból származó, teljesen kijavított és újrafestett katolikus templomát. Az óserégi templom megáldását In cze Domokos alciuci főesperes végezte, Nagy Antal és Gaál Tamás esperesek közreműködésével, valamint több plébános segédletével. A szentbeszédet P. Szóts Dénes ciucsumuleui ferences házfőnök mondta, méltatva a község fiatal plébánosának, Dóczy Gábornak és egyházközségének, valamint egyháztanácsának érdemeit. Az ünnepséggel kapcsolatosan nem lesz érdektelen, ha röviden foglalkozunk a templom történetével, mert annak alapítása visszanyúl azelőtt négy százharminchat esztendőre.

A templom gyönyörű csúcsos szentélye 1502 előtt épült és ez képezi a későbbi Ferenc császár idejében épült templomhajóval és 1848 után épített toronnyal a mai, pompás domboldalon, a község erdőszeles épült egész templomépületét. Építésével egyidejűleg egy hársfát is ültettek a templom mellé, amely ma a vármegye egyik legöregebb élőfája. Óriási törzseből négy főág s azokból harmincegy mellékág terebélyesedik ki. A mellékágak közül is több derékvastagságú.

A négy százharminchat éves templomnak az egyik büszkesége volt az 1510-ben, tehát a templom építése után felállított szárnyasoltár, melyet a Műemlékek Országos Bizottsága egyházi műemléknek nyilvánított és a budapesti Nemzeti Múzeumba szállított fel. Van még egy másik történelmi kincse a templomnak: a „Szentlélek Isten dicsőségére öntetett” és ma is meglévő nagy harang, amely 1502. évszámot visel. Ez a nagy harang, a mostani torony építése előtt egy különálló tölgyfatoronyban volt és a kegyelet őrizte meg a háborús rekvirálástól.

Ez az óserégi templom, az öreg hárs a templomkerítésben, valamint a több, mint négy százéves harang, ha beszélni tudnának, sokat mesélhetnének a ciuci székelly nép multjáról és eredményes küzdelmeiről.

Nem messze a községtől van a Xantus-kápolna is, amelyet az elhalt törökverő királybíró, Xantus Benedek hamvai fölé emeltek s amelynek romjait a késői unokák ásták ki a feledés homályából.

Ennyi történelmi és egyházi kincs büszkévé teheti Leliceni község székelly lakosságát és arra kötelezi, hogy ezekhez hűen egyengesse az utat a szép és jó jövő felé.

Beck külügyminiszter Londonban

Varsóból jelentik: Az Express Postung szerint Beck lengyel külügyminiszter jelenleg Danzigban tartózkodik, ahol az ottani lengyel diplomáciai képviselő vendége.

A francia képviselőház külügyi bizottságának elnöke Prágából Budapestre érkezett

Budapestről jelentik: Ernest Pezet, francia képviselő, a francia kamara külügyi bizottságának elnöke, ki kedden Prágában Hodzsa miniszterelnökkel tárgyalt, esütörtökön repülőgépen Budapestre érkezett. Először meglátogatta a budapesti francia követséget, majd Auer Pált kereste fel, aki budapesti útja során kalauzsolni fogja. A francia képviselő látogatása magánjellegű, csupán folytatása közép-európai tanulmányútjának. Több előkelő magyar személyiséggel fog baráti beszélgetést folytatni, majd Debrecenbe is ellátogat. Magyarországról Pezet Jugoszláviába megy s hasonló magánjellegű látogatást tesz Belgrádban, majd visszatérőben Prágában is kiszáll.

Hatalmas viharok az Ó-királyságban és Transzylvániában

Bucuresti. Saját tud. A Ialomitza-megyei Orezi község fölött rendkívüli erejű vihar vult végig, amely nagy károkat okozott: boglyákat seperf el, fákat csavart ki tövestől, szálmával megrakott szekereket borított fel és összedöntött az egyik birtokon egy halvan méter hosszú deszkarakart, amelybe a falusiak az eső elől menekültek. Sok asszony, gyermek maradt a romok alatt. Két gyermek és egy asszony haladt lete és több súlyos sebesült van, akiket kórházba szállítottak.

KÉT HALÁLOS ÁLDOZATA VAN A CLUJ-MEGYEI VIHARNAK

Cluj. Saját tud. A clujmegyei Buteni és Cublesul de Sus községekben tegnap heves vihar dult, villámlásoktól kísérvé. A le-sújtó villám Buteniben megölte Omuliu Cristof 70 éves gazdálkodót. Cublesul de Susban pedig Wagner Susana 40 éves asszony esett áldozatul a villámcsapásnak. A cluj-i ügyészség mind a két esetben megadta a temetési engedélyt.

Amerikában már bemutat-ták a párizsi királylátoga-tásról készült első filmet

Angol vízirepülőgép rekord-sebességgel vitte át a filmet Amerikába

Londonból jelentik: A Mercury angol vízirepülőgép, mely az angol királyi pár franciaországi látogatásáról készült első filmet vitte Amerikába, Irország és Kanada közötti útján megdöntötte az Atlanti-óceán átrepülésében kelet-nyugati irányban eddig fennálló rekordot. Irországi startja után 13 óra 29 perccel átrepülte Uj-Foundlan északi csücskét. Átlagos sebessége óránként 150 mérföldnél valamivel kevesebb volt. Az irországi Foynes és a kanadai Montreal közötti útát 20 óra alatt tette meg. Amikor a repülőgép a Newyork melletti repülőtérre érkezett, a kikötőben horgonyzó rengeteg hajó és motorcsónak szírnabügással üdvözölte. A repülőtéren több ezer főnyi tömeg és számos filmoperatőr várakozott. A vízirepülőgép a szerdán este megjelent angol lapokat vitte Amerikába. A lapok egyes példányait a washingtoni Fehér Háza szállították és péntek reggel Roosevelt elnöknek továbbították, aki egy csatahajó fedélzetén a mezikói partvidéken tartózkodik. A párizsi királylátogatásról készült filmet már esütörtök este bemutatták több newyorki mozgóképszínházban

Lilagyász a fővárosban

Sötétlila gyászt öltött a főváros a nagy királyné temetésére. Megérkeztek Bucurestibe a jugoszláv anyakirályné, Pál régensherceg és a kenti herceg

Bucuresti. Saját tud. Marioara jugoszláv királyné, aki Londonban tartózkodott, mikor édesanyja meghalt, elindult Bucurestibe, ahova szombaton fog megérkezni, hogy résztvegyen a temetésen. Ugyancsak szombaton fog a fővárosba érkező Pál jugoszláv régensherceg és felesége, Olga hercegnő is. A magas vendégek a Calea Victoriei uti királyi palotában szállnak meg.

Gheorghiu légügyi minisztériumi államtitkár esütörtökön este Curticiba utazott, hogy a kenti herceget fogadja, aki Angliát fogja képviselni a temetésen.

NAGY ELŐKÉSZÜLETEK A TEMETÉSRE.

A fővárosban nagy előkészületek történnek Mária anyakirályné temetésére. A királyi palota előtt a lámpákat és a főtvo-nalak lámpasorait lilával vonták be. Lila drapériákba van öltöztetve a Nemzeti Színház egész homlokzata, lila díszíti a paloták erkélyeit, az üzletek bejárait, a középüle-

teket és mindenütt a királyné kedvenc virágai: rózsák és piros szegfűk.

A „FEHÉR TEREM”-BEN ALLITOTTAK FEL A KIRÁLYNÉ RAVATALÁT.

A királyné holttestét a Cotroceni palota Bizantin-termében ravatalozták fel, amelyet ő „Fehér terem”-nek nevezett. A terem sötét-lila drapériával van bevonva. Bent, a terem mélyén látható Mária királyné életnagyságu arcképe, amelyet nemrég László Fülöp festett. A ravatal mellett a 4-es gyalogezred tisztjei állnak teljes díszben őrséget.

MEGINDUL A ZARÁNDOKLÁS A COTROCENI PALOTÁBA.

Csütörtökön délután 3 órára jelezték, hogy a közönségnek a Cotroceni palotába való zarándoklása megkezdődhetik, de már egy óraker kilométeres sor várakozott a be-bocsájtásra. Minden társadalmi osztályu, foglalkozásu és életkoru emberek ezrei vettek már tegnap búcsút a királynétól.

A virágok költőasszonya...

„A kik a virágot és a gyermekeket szeretik, már életükben közelednek a halhatatlansághoz.” Közelednek hozzá, mert a halhatatlanságot, amelyet képzeletünk szépséggel és tisztasággal áthatottnak fest, semmi sem szimbolizálja jobban, mint a virágok és gyermekek tisztasága és szépsége.

És a gyermekeket, virágokat senki sem csodálta jobban, mint Mária királyné, a virágok költőasszonya...

A királyasszony szépségek felé hajló lelke vonzódott, mindahhoz, ami a maga érintetlenségében és egyszerűségében a természet szüziességét tükrözi s így első-sorban ölelte szívére a virágokat, a föld védtelessen s meghatóan kedves növényeit. Szerette a virágokat színükre, termőföld-jükre és illatukra való tekintet nélkül, de mégis legjobban azokat a virágokat becézte, amelyeket a hazai föld felett simogattott, borzolt a hegyek színes oldalain s a jószagu mezők felett futkározó nyári szellő. Ezeket az egyszerű növényeket kedvelte a legjobban, amelyek színtétek, akár a nép lelke, mint akár maga a csirákukat szárba szökkenő és szirmaikat színesültté bontó anyaföld.

És ezeket a virágokat varázsolta mindenütt maga köré.

A kék tenger partján, a gyönyörű és sokszínű Balcicban, mesebeli kertet teremtett az érzőszívű királyasszony. Szinpompás, illatos garmadája halmozódott itt fel mindazoknak a virágoknak, amelyeket a hazai föld hívott életre s szemképráztató színváltozataikban valóban azt az érzést keltik, mintha az egymás mellé sorakozó virág-gruppokon a nép érzéseinek lenyűgöző és óriás szimfóniája szólalna meg. Halk örömeiket vagy szomorúságokat érzékeltető, lágyszínű mezei virágok, halvány-

kék nefelejcsék, százszorszépek és margaréták mellett sárga kankalinok és vörös pipacsok rikitanak, mintha színiükből a lelkek ujjongása harsanna fel, vagy megrendítő fájdalma sikoltana.

Gondos és ügyes kertészek hosszú z-tendőkön keresztül teremtették meg ezt a csodálatos kertet, amelyhez hasonlót a virágokért rajongó királyasszony életre hívott a transzilvániai Bran hegység csücskén is, ahol kastélyának kertjét övezte körül a hazai virágokkal.

Mária királyné „Az én országom” című kötetében is kifejezésre juttatja a virágok iránt érzett nagy-nagy szeretetét s megható sorokban emlékszik meg a báragani bogáncsvirágról, amely pedig talán a föld virágai közt a legigénytelenebb, legelhagyatottabb. „Kedves volt nekem a bogáncs is, — írja megható soraiban, — bár pusztá és köves helyen termett szerényen és reménytelenül. Kedves volt: mert az is a hazai földből csirázott ki s az is égfelé nyujtotta virágkarjait, akár a többi büszke és becézett virágházi növény.”

Mária királyné, a virágok és a román föld költőasszonya királynéja, elhagyta szeretett népét mindörökre s elhagyta virágait is, amelyek minden bizonnal végtelenül szerették.

E virágok azonban — népének szeretete és rajongása révén — még egyszer, utoljára elzarándokolnak hozzá. Elzarándokolás dús ravatalához az ország minden részéből a sok virág, gazdag és alázatos, könnyes és gyászoló virágok érkeznek, hogy búcsúzóul megérintsék kezét, körükből távozó úrnőjüknek. Utolsó útján pedig piros virágok hajtának ki majd, mintha csak magukra hagyott virágainak vérkönnyei lennének, — úgy, amint azt a költő-királyasszony végső sóhajában óhajította...

Oláh György riportorozata

A legkülönösebb diktátor birodalmában

(IV.) Egy bámulója összeszámolta, hogy az éjjeli a tíz esztendő alatt, mióta Salazar Lisszabonban lakik, összesen hatszor volt színházban. Egyszer sem nyitott magának díszpályát, mind a hatszor földszinti szőlyében foglalt helyet, a közönség között. Ünnepi vacsorán, banketten, társadalmi jellegű fogadásokon sehol sem látták; két nyilvános társadalmi ünnepélyen szokott megjelenni évente, egyik Carmona köztársasági elnök fogadóestélye, a másik az az ünnepi fogadás, melyet ő maga ad a külföldi diplomataknak számára. A világsajtó annakidején bejárta a híres eset, mikor hivatalába menet lábát eltörte és a ferencesek harmadik rendjének kórházába vonulva, a műtét és a gyógyítás nyolcezeröttszáz esecudonyi költséget nem akarta elfogadni. Hiába mondotta ki a minisztertanács Carmona utasítására, hogy a baleset hivatalos működés közben érte, nem fogadott el állami segílyt, mondván: a dugsegélyek megszüntetésének rendszere mindenkire vonatkozik. Barátai szerint mindössze ezeröttszáz esecudot tudott a számlából kifizetni. Részletfizetési kedvezményt kért tehát a megállapított részleteket, mint egy kispolgár, pontosan be is fizette.

Ahova csak nézünk, újság, könyv, propagandanyomtatvány, mind a család, a családi tűzhely védelmét hirdeti. A képeklapok, köztük a legelterjedtebb S. I. (O. Seculo Ilustrado), egész oldalakon mutatja be az új lisszaboni munkásnegyed megáldási ünnepélyét. Messziről feltűnnek már a hajón érkezőnek a Belem fölötti magaslaton, a régi királyi palota mögött sárgálló, vadonatúj munkáskolónia ijesztően egyforma, apró, háromablakos játékházai. Minden családnak külön fedél, külön otthon, külön tűzhely! Ez az új rendszer jelszava itt, a tűzszűfolt, szines csirádás, déli lakóházak világában. Választójog is csak annak jut, aki családfele. A halászfaluak számára épített új állami halászházakban, a falu egész kulturális és politikai életét összpontosító új portugál népházakban, mindenütt a családi jellegű hangsúlyozzák. A propagandahivatal remek, szines, többnyelvű kiadványai minduntalan hangsúlyozzák, hogy az új rendszer alapejétje az otthon a sokgyermekes portugál család. Aki pedig mindezt alaptörvényé tette, aki legszárabb mondataiban is olyan rajongással csügg a családi otthonon, aki folyton bölcsőből beszél, maga a legzordabb legényember. Harmincnyolc éves korában vette át Salazar a kormányzatot, most érkezik negyvenkilencedik esztendőjébe, de tíz év előtti képei azt mutatják, hogy fiatalos külseje, komoly, tartózkodó eleganciája azóta egy árnyalatot nem változott. Mégsem szövedt körtötte, e fecsegő lisszaboni társadalomban, e tíz esztendő alatt, egyetlen házassági pletyka sem. A családi eszmény nagy harcosa a legmegátalkodottabb agglagény maradt.

A szabadkőművesek annakidején sokszor szemére vetették, hogy pályáját kispapként kezdte. Ma ekörül is hallgat már a rosszindulat. Portugália diktátora élete példájával nagyseveren bizonyítja: a mélyen hívő, vallásos magánélet mennyire nem jelent gátlást a közéleti problémák racionális megítélésénél. Katolicizmusáról sohasem beszél a nyilvánosság előtt. Mindenki tudja az itt sokáig annyira üldözött egyházzal való szoros kapcsolatát, mégsem vonja ma kétségbe itt a legvadabb szabadkőműves sem, hogy ő a legnagyobb portugál hazafi, a legnagyobb portugál nacionalista. Azt lehetne mondani, éppen e közismert vallásossága miatt nyúl tan olyan tartózkodóan, óvatosan és ritkán egyháza politikai és közéleti vonatkozásaihoz. A spanyol elnyomás egykori rémuralma és a vele kapcsolatos inkvizíció pompás talajjára tette Portugáliát minden Voltaire-féle „fölvilágosodás” eszméi számára. A portugál hazafiság a múltban igen sokáig azonosnak tartotta magát a szabadkőművességgel. Salazar, a katolikus párt egykori tagja, a szabadkőművesség kérelhetetlen ellensége, ilyen nehéz hagyományok között minden katolikus vezér elődjénél jobban megtalálja az egészséges arányt az újjászűlető portugál katolicizmus a magánéletet átalakító szerepe és az újjászűlető portugál nacionalizmus politikai erői között.

— Faji mítosz? Azt mondja ön, a faji kiálasztottság nimbusza is ott dereng az új portugál diktátor feje fölött? A mi társadalmunkban és politikánkban bizony nehéz volna a fajelmélet radikális tanait alkalmazni. Mindnyájan

tudjuk, kérem, akik más nyelveken is olvasunk, milyen retentő katasztrófákat okozhat az egymással ellentétes fajtak összekeveredése. Talán Portugália tündöklése és hanyatlása, az utolsó másfél évszázad állandó süllyedése is összefügg ezzel. Méltóztassék csak körülnézni mindjárt itt Lisszabonban, Európának ez Afrika és Dél-Amerika felé nyíló kapujában. Majdnem ugyanazok a képletek láthatók itt, amelyeket a közép- és délamerikai államokban utazók írnak le a spanyol hódítók és bennszülött indiánok évszázados keveredéseinek következményeiről. A Tajo kikötője fölött meredő régi fellegvárban a XII. században még mórók tanyáztak, de azóta is annyi arab, mór és délamerikai elem jutott ide, Lisszabonba, hogy nem tűznek azok, akik a sok csenevész, túlságosan göndörhajú, túlságosan sötétbőrű, túlhangosan beszélő, vérbajjal és tunyasággal fertőzött lisszaboni proletárra egyszerűen azt mondják: „mosarab”. Zsidónak hal’ Istennek, kevés van, itt Lisszabonban csak néhány száz vagy mondjuk ezer család. Erről az oldalról veszély nem fenyeget. Bajos volna tehát ezt a nem is egészen hétmillió portugál népet, mely kilencmilliónyi gyarmati lakosság fölött uralkodik, faji szempontból görcső alá tenni. De igaz van, kérem, az a kis idegenkedés, amit éppen itt Lisszabonban, lisszaboniak közt tapasztalhat Salazzal szemben, maga is egy bizonyos faji idegenkedést jelez. Salazar az egyik Beira-tartományból való parasztfiú, apja jómódu gazda volt éppen azon a vidéken, ahol portugál felfogás szerint a legtisztább portugálok laknak, a három Beira-tartományban és környékén másfél-kétfélmilliónyi falusi népesség, amelyet kis idealizmussal a régi luzitánok: egy fehérebb arcú, magasabb termetű faj egyenes leszármazottainak tartanak. Tudósok kutatása szerint csakugyan ez a vidék, ahol a mór uralom idején is legtisztábban maradt meg az az egykori keleti-gót és kelta népközelem, amelyet a portugál fajta őseinek tekintenek Salazar közülük való. Magasabb termetű, szabályosabb arca, kevés beszéde, minden esztéticitól ment taglejtése csakugyan alkalmas arra, hogy itt a partokon lakó mosarab tömegek között egy magasabbrendű, északibb ember típus mítoszt ébressze...

Igy filozófál mellettem egyik portugál kisérőm, miközben főtt a fűvészkert szélén, a pálmák alatt, könyvekkel hűsítő emberek közé jutunk. A lugas oldalához kiállított csöpp kis nyilvános könyvtár körül üldögélnek és szinte felszólítás nélkül lelkesen mutatják meg az idegeneket, miket olvasnak. Ezek a szabad ég alatt fölállított kis könyvtárak ingyen kínálják köteteket fűnek-fának. Lenn a városban, a legzordabb pálmák között szegélyezett délamerikai jellegű sugárút, a Szabadság-út egyik tőré is beleütközünk ilyen közkönyvtárak felébe. Mint valami nemzetközi vásár reklámja, úgy mered föl az aszfalton az óriás tán két és félméter magas papírmásából készült könyvforma, kinyitott óriás

P. Hitler József S. J.:

Spanyol tűztenger

Nincs Európában ország, hol égetőbb aktuálissal jelentkeznének a katolicizmusnak létkérdésével összefüggő problémái, mint Spanyolországban! Olasz légiók és német különítmények állnak ott szemben szovjet hadosztályokkal, öt nemzet bombavetői dübörögnek a spanyol városok és falvak felett, népek szabad csapatai harcolnak egymás ellen mindkét oldalon: valamiért... A küzdelem látszólagos megoldása — nagyhatalmi érdekek összecsapása és szinte politika-alatti erőfeszítés — könnyen elsiklást enged tévmagyarzatok felé. Az olasz, francia, angol, német, szovjet-országi érdekek robbannak össze spanyol földön: a Földközi-tengerért, a földközítengeri hatalmi egyensúlyért — ez a látszat!

A spanyolok háborúja ez? Miért szenved a spanyol nép öt nagyhatalom légióbombáinak és gránátjainak tűztengerében? Mi ég ama apokaliptikus tűztenger lángjaiban? — Erről szól a „Spanyol tűztenger”!

Ara kartonkötésben 60 lej és portó.

reklámkötet, belsejében polcokon helyezik el a legkülönösebb szépirodalmi és tudományos munkákat. Fordított munkák teszik a nagyobbik részt, akárcsak nálunk.

— Most könyvnap van, kérem, Lisszabonban: — világosítanak fel. — Tizenöt napig tart az új uralom alatt a könyvnap. Tizenöt napig kínálják tehát a városok lakosságának a befűt, mégpedig, mint megállapítom, egyelőre nem is túlságosan világnézeti alapon. A lapok, képeslapok, hivatalos kiadványok folyton csak a Salazar-rendszer építómunkájáról, tábormentelésekről, szék-házalépítésekéről, új műhelyekről, ifjúsági és légióista ünnepélyekről beszélnek. Itt a könyvsátorban a legelső „tudományos” kötet, amelyhez hozzányúlunk: Freud Zsigmond egyik népies munkája. Nagyobb ellentétet elképzelni sem lehetne már, mint a katolikus Salazar politikai erkölcsiana és Freud erkölcsi anarhizmusa.

Mégsem ez itt az igazi probléma. Akár a könyvnap nagy erőfeszítéseit, akár a propagandaminisztérium által kibocsátott gyönyörű kiadványok tömegét, akár a különböző középületekben, még a postán is kiragasztott Salazar-jelmondatokat tanulmányozod, kell, hogy eltűnjön: vajjon olyan országban, ahol nemrég még a lakosság fele analfabéta volt, ahol az új rendszer tízezeresztendő küzdelme is csak részleteredményeket ért el ezen a téren, milyen jelentősége van ilyen írásban folytatott elméleti propagandának? Nem lóg-e ez a roppant, tízezer erőfeszítés sokszor a levegőben?

Németország és Olaszország legjobb útjaital versenyeznek itt az új országutak, a retentően elmaradt vasúti hálózatot kibővítették, a postát is rendbehozták, a költségvetés mintaszere, az állami adminisztráció is elérte a nyugati nívót. Csupa magához hasonló korú, negyvenkötű fiatalembert szedett össze Salazar kormányába, csak olyan embereket, akik eddig semmiféle partban nem szerepeltek. Nézzük például a két Pacheco egyikének, a közmunkaügyi miniszternek képét. Ez a boxoló-külsejű, csupaerő fiatal ember, ami oly ritka volt eddig Portugáliában, szakember és európeér. Ő az első mérnök itt a közmunkaügyek élén. Salazar csupa ilyen erős, fiatal vállalt, csupa ilyen, szinte vad szaktudást, ilyen fecsegéstől irtózó férfit gyűjt össze tíz év óta, hogy nekiesse a roppant úr betömésének és eltüntetésének, amely az ő európai politikai elgondolásai és a szegény, elmaradt, analfabéta Portugália között ásit. Tizenöt napos könyvnap, tizenöt esztendő közmunkatervék. Közben a legfinomabb elgondolások arra, hogyan lehetne rávenni a belső tartományok szegényebb földművelőit, hogy gyermekeiket nem adják nyolcezeresztendőkorban munkára, hanem racionálisabb háztartással és üzemvezetéssel valami módon mégis tegyenek eleget az általános tankötelezettségnek. Tizenöt napos könyvnap és tizenöt esztendő munkatervék, éppen ezeznél a programponktnál válik a sokszor olyan nagyon racionalistának ható portugál diktátor fasizmusa hősvé, szinte a lehetetlennel küzködővé.

— Akik beszéltek velem, azt mondják, mondataim mindig enyhe szkepszis érzik saját feladataival, sőt népevel szemben is. Sokszor majdnem úgy hat, mintha nem volna népében és rendszerének teljes győzelmében. A tömegek között is sokat hallja az ember a bizalmatlanság hangját. Mégis, mikor egyik kis maderai kocsmában a falon hivatalos kiadványt pillantottam meg, amely képekben mutatja a nagy portugál királyokat és felfedezőket, elsorolva, hogy 1340-től 1624-ig mit fedeztek fel és mit hódítottak meg a portugálok, a vendéglős fia nagy önérettel magyarázta hozzá, hogy a jövőben megint ilyen nagyoknak kell lennünk, egyezre megéreztem az elmúlt tíz esztendő politikájának első hatását. Lisszabon egyik utcájában is találkoztam egy kis csapat fiatalemberrrel, akik az új portugál intézmény, a „Mocidade Portuguesa” vitorlásversenyre! egybekötött taborzásra vonultak, ezek diskurzus közben azt ismételték el, amit hivatalos portugál propagandakiadványokban már annyit hallottam. Lévedés az, hogy Portugália kis ország, hivatalos térképek bizonyítják, a két legnagyobb portugál gyarmat, Angola és Mozambique akkora, mint Európa harmadnegyed része. Senki sem veheti el tőlünk ezeket a gyarmatokat! — mondták ők, mintha csak Salazar gyarmati törengyét idéznék, amely kimondja a kolóniák elidegeníthetlenségét. Portugália ma féltékenyen vigyáz gyarmatain minden idegen befolyásra. Igaz, hogy ebből sok kár is származik. A portugál tőkés csak az azonnali hasznot szereti, nem elég vállalkozó szellem, így a gyarmatok minden gazdaságuk ellenére még nem jövedelmeznek. De ebben a féltékeny örködésben, a gyarmatvilágnak ebben az új megbecsülésében benne van már az az új irányzat, amelyet akkor is éreztem, mikor a mi horogkeresztes zászlóval díszített hajónkat olyan ünnepesleg fogadták a kikötőkben. Salazar Portugáliája függetleníteni akarja magát minden tengeri nagyhatalom nyomásától és befolyásától s a gyarmatok gazdasági viszonyainak rendezése után új helyet kér a tengeri hatalmak napja alatt!

(Vége.)

Dallos Sándor:

Beszélgetés Gunda Gyula pilótatiszttel, aki másfél évig küzdött a spanyol fronton és megírta lélegzetelállítóan izgalmas kalandjait

Bejelentettük már olvasóinknak, hogy a „Magyar Lapok” vasárnapi számában lélegzetelállítóan izgalmas riportorozat közlését kezdjük meg. Ezeket az izgalmasan érdekes cikkeket Gunda Gyula pilótafőhadnagy írta, aki másfél évi önkéntes szolgálat után, most érkezett haza a spanyol frontról... A cikksorozatot, Románia területén, a „Magyar Lapok”-nak sikerült kizárólagos közlési joggal megszereznie és megvagyunk győződve róla, hogy olvasóinknak lebilincselően érdekes és értékes olvasmánnyal kedveskedünk, amikor holnapi, vasárnapi számunkban megkezdjük ennek a cikksorozatnak a közlését. A cikkek hetenként háromszor: vasárnapi, keddi és csütörtöki lappéldányainkban jelennek meg.

A „Magyar Lapok” már eddig is közölte Gunda Gyulának néhány érdekes riportját s így a kalandos és vállalkozó szellemű pilótafőhadnagy neve nem egészen ismeretlen olvasóink előtt. Az alábbiakban azonban lapunk munkatársa, Dallos Sándor, a kitűnő magyar író mutatja be olvasóinknak Gunda Gyulát, plasztikus és színes portrét rajzolva erről a rendkívül érdekes emberről.

Nem hiszem, hogy e pillanatban lenne érdekesebb ember, mint az, aki most itt ül velem szemben a szerkesztőségi szobában s halkán és mosolyogva, néha fölnevetve, néha elkomolyodva felelget a kérdéseimre. Pedig nem könnyű a dolga, mert szaporán és mohón kérdezek, kíváncsian és aprólékosan, hiszen olyan dolgokról beszél, amilyenekről ma itten talán senki se tarthatna előadást, legalább is nem úgy, mint szemtanú, sőt mint résztvevő: a spanyol polgárháborúról. A vendég ugyanis pár napja érkezett haza egyenesen a spanyol frontról, ahol tizennyolc hónapot harcolt Franco hadseregében, mint pilótatiszt. Láttam a légközbombázókban, mint a Santandert és Teruelt és Madridot. Bombákat dobott és légi harcokban vett részt. Látott tank-támadást és tengeri ütközetet. Átélt a modern háború minden fázisát. Képet nyert arról, hogy milyen lesz a jövő háborúja. Láttam, végigszenvedte, végigélte, kipróbálta. Idegeiben benne él s a lelkében feledhetetlen élmény.

Itt ül, mélyen belesüpped a karosszékekbe, mint aki élvezi a nyugalmat, az ülést, a csöndet. A tekintete valahogy a messzeségben jár. Visszatekint Spanyolországba? Csak nézem. Fialal ember, mindössze harmincnyolc éves. Haja szőke, szeme kék. Arca olyan barna színű, amilyenre csak délvidéken sülnek le az emberek. Valami különös, aranyosan meleg barnaság ez. Homloka széles. Szája akaratos, erős férfiszáj. Keze keskeny, szinte nőies. Ezzel húzta el a bombakapsok fogantyúit, ezzel a keskeny, nőies kézzel. Ez jut eszembe s alig bírom a szememet levenni a kezéről. A bal karja valahogy kicsit sután mozog: csuklóban összetörte egy kényszerleszállás alkalmával, hát ezért.

Most egyideig szóltanul nézünk szembe egymással s az egész jelenet egy pillanattal szinte valószínűtlen. Hogy én itt ülök ezzel a bronzarcú fiatalemberrel szemben egy szerkesztőségi szobában, beszélgetek vele, akit pár hónappal ezelőtt itt valamennyien meggyászoltunk, elparentáltunk, mert hiszen halotthírét hozta egy ember, egy szemtanú. Azt mondta: látta, mikor harc közben lezuhant a repülőgéppel és összezúzta magát. Most itt ül, mosolyog, beszélget, beszámol az élményeiről... Ki ez az ember?

Gunda Gyula repülőfőhadnagy, spanyol-harcászati laptudósító, akinek néhány érdekes cikkét olvashatta már a Magyar Lapok táborában. Gunda Gyula 1936 őszének elején elutazott Spanyolországba, hogy Franco tábornok hadseregében vállaljon szolgálatot. Gunda Gyula, aki odakint leszolgált 18 hónapot s most hazajött, — bizony, szinte a halottaiból támadva fel nekünk, — s vasárnapról kezdve cikksorozatban számol be a Magyar Lapok olvasóinak spanyolországi élményeiről.

„Meg akartam ismerni a modern hadviselést”

Órák óta faggatom már. Mi az ember első kérdése ilyenkor? Csak ez lehet:

— Miért ment ki? Mi vitte? Mit akart odakint?

Hiszen itt béke van és csönd, polgári nyugalom, kényelem, minden, miért hagyja itt ezeket egy ember, miért megy el a békéről a harcba.

— Nos — mondja Gunda főhadnagy —, a dolog nem is olyan megmagyarázhatatlan. A dolog nyitja az, hogy én egész életemben szerettem a kalandos vállalkozásokat. A mozgalmat. Nyugtalanúságot. Dinamikát. Egyáltalában: ahol az ember ember lehet önmagáért s az erőit kifejtheti. Egyszer például, nem is olyan régen, ki akartam menni Almássy Lászlóval, a híres sivatagkutatóval Afrikába, Persze: repülőexpedícióra. Én jó tehnikusk vagyok, műszaki akadémiát végeztem, értek a rádióhoz, méréshez, szerettem volna ezt a tudásomat hasznosítani. Sajnos azonban, az expedícióból semmi se lett, noha csaknem minden készen állt már. Megvolt a remek felszerelés, repülőgépek, műszerek, üzemanyag, rádió, minden, ami csak egy sivatagi expedícióhoz szükséges s akkor...

Legyint.
— ... Kairóban indulásunk előtt pár héttel meghalt a finanszírozónk s az egész expedíció a kútba esett. Almássy László ugyan kiment Afrikába és a kairói sivatagkutató társaság tagja lett, én azonban itthon maradtam.

— Akkor jött a spanyol háború s én úgy éreztem, hogy nekem ott van tennivalóm. Szeretném hangsúlyozni, hogy nemcsak a kalandvágy vezetett. Az is, de azon túl is még valami. Szerettem volna megismerni a modern hadviselés technikáját, résztvenni repülőgépműködésben, megismerkedni a különböző repülőgéptípusokkal, precízen kitanulni őket, használatosságukat, teljesítőképességüket, hatókörüket, egyszóval: tanulmányozni akartam a modern légi háborút.

— És sikerült?
Apró mosoly bujkál a szája szögletében.
— Igen. Azt hiszem, tökéletesen sikerült. Talán jobban és bőségesebben is sikerült, mint gondoltam. Tizennyolc hónap elég idő, hogy az ember kijárja ezt az iskolát. És Spanyolországban, hogy úgy mondjam, kitűnő volt az oktatás.

Hozzáteszi:
— Mikor két évvel ezelőtt útnak indultam, alig akart a családom engedni s a bátyám azt mondta, hogy bolond vagyok. Általában mindenki a katonakórház elmeosztályát ajánlotta a „kirándulás” helyett.
— És megérte?
— Meg. — mondja. — Nem sajnálom a tizennyolc hónapot. Rengeteg tapasztalatot gyűjtöttem (hisz a Magyar Lapok olvasóinak majd rendre beszámolok az élményeimről), s azon túl, nos, talán nem is tudom pontosan kimondani az érzést, ami bennem van: mintha kiszélesedtem volna belül.

Madrid, Santander, Saragoza, Teruel

— Hol szolgált, főhadnagy úr? Merre járt?
— faggatom tovább.

— Először az I. bombázó osztálynál teljesítettem szolgálatot, aztán a X. vadászszázadhoz kerültem, ahol lengyel típusú, együléses vadászgépeken repültem. Tizennyolc hónap alatt megismertem az összes spanyol géptípusokat, repültem mindegyiken rengeteget a front mögött és ütközetben egyaránt.

— Madridnál járt?
— Hogyne. Három hónapig részt vettem Madrid ostromában, éjszakai és nappali bombázásokkal. Volt nap, hogy kétszer is voltunk Madrid felett. Nappal és éjszaka. Majd elmondom.

— Igen.
— Három hónap után északabbra kerültem, folytatta. Leonba helyeztek át, felderítő szolgálatra. Itt egyszer átlótték a gépem benzintartályát, kényszerleszállást kellett végeznem, akkor zúztam össze a bal csuklómat. Se-

A „Bolond gép” és pilótája, D. Corrigan, aki rozoga repülőgéppel átszelte az óceánt. A gépet és pilótáját hajón vitték vissza Amerikába, ahol Los Angeles, Corrigan szülővárosa megvásárolta a világhírűvé lett öreg masinát.

villába vittek kórházba, ott három hétig fekvődtem, aztán a főhadiszállásra kaptam beosztást. A rekonvalescencia ideje alatt autón bejártam egész Spanyolországot, ami Francóék kezén volt és repülőutakat tettem magánszorgalmomból, noha egyik kezemet felkötve hordtam. Persze, ekkor nem én vezettem. Ezek olyan „kéjfuvarok” voltak s ezalatt az idő alatt vettem részt addig még ismeretlen gépekkel a légi harcokban, bombázásokban.

— Utána?

Gondolkodik.

— Várjon csak. Igen, utána augusztusban a sevillai repülőbázishoz osztottak be felderítőnek.

És mondja, sorolja:

— Aztán megint az északi frontra kerültem. Résztvettem a Santander elleni légitámadásokban. Dolgoztam Gijon felett. Novemberben az aragon frontra rendelték. Huesca következett, Saragoza, Teruel. December elején egy kényszerleszállásnál megint baleset ért: kisebb belső zúzódások, de hosszadalmasak, úgyanyira, hogy le kellett mondanom a további hadiszolgáltatást és hazajöttem. De amiért kimentem, azt elvégeztem: minden repülőgéptípust tökéletesen ismerem és tisztában vagyok a modern hadászattal.

Egyiptomi cigarettával kínál. Onnét hozta Spanyolországból. Megkérdezem: tud-e róla, hogy egy állítólagos szemtanu halálhírért költötte?

— Hogyne — mondja — bár nem értem az egészséget. Hacsak valaki az egyik kényszerleszállásomat nem nézte halálos balesetnek. Valószínűbbnek tartom azonban, hogy az újjából szopta az egészséget. Hála Istennek, élek, egészséges vagyok, itthon vagyok. Hogy őszinté legyek, egy kicsit megfáradtam a tizennyolc hónapos harctéri szolgálatban.

Franco Spanyolországa

Mikor azt mondja, hogy „itthon vagyok”, nyugalmas, jó öröm önti el az arcát. Olyanforma mosoly, mintha langyos fürdőben ülne. Hogy azt kell kérdezni:

— Hogy érzi itthon magát?

— Ó — mondja meleg hangon — jól.

És mintha egy percre zsilip szakadna fel benne:

— Kimondhatatlanul jó itthon, ahol nyugalom van. Esténként nyüzsgő, kivilágított utcákon sétálhatok. Nem kell kiugranom az ágyból, mert riadó van. Nem kell az embereknek otthagyniok félben a vacsorájukat és rohanni, pincébe zsúfolódni össze, mert jön a repülőátadás. Minden ház ép. Seholy romhalmoz, szétszagott utca, csonka fal, üszkös gerenda. Seholy az utcákon halott. És ha autón megyek, nem kell az ülésen két kézigrántót és töltött pisztolyt tartani mellettem.

Furcsán mosolyog és olyan gesztust csinál, mint akinek hirtelen túlságosan tágas lett a világ.

— Egészen elszoktam ilyesmitől... Tizennyolc hónap meglehetősen hosszú idő, hogy megszokják mindentől az ember.

Már feláll, búcsúzni akar, mikor eszembe jut:

— Még egy utolsó kérdést: mi a véleménye Spanyolországról?

Rögtön felel, látszik, hogy készen van benne:

— Franco fővezér őszinte csodálatával hagytam ott Spanyolországot. Amit ez az ember csinál, példátlan. Zseniális hadvezér és zseniális szervező. Bámulatos dolgokra képes. Ahogy például egy helyet elfoglal, az első dolga rendbe tételni a közműveket — de szinte órák alatt — és ellátni, bőven ellátni a lakosságot élelemmel. Bilbao elfoglalása után például alig néhány óra múlva már felvették és továbbították a postahivatalban egy Sevillába szóló táviratokat. Nem hivatalos távirat volt! Dehogy! A sevillai ápolónőnek sürgönyöttem, hogy a bilbaoi hozzátartozói egészségeseek. Másnap reggel kilenckor már kézbesítették is Sevillában a sürgönyt. Így dolgozik Franco. Csodálatos ember és szinte kimeríthetetlen erőforrás. Az óvé Castília, Estremadura

Galicia, ez a három tartomány Spanyolország „húsozkamrája.” Mit mondjak? A harcoló legénység háromfogásos ebédeket eszik. S a front mögött gyárak, ipartelepek nőnek ki a földből, hetek alatt.

Búcsúzik.

— Hetek kellenének, míg mindent elmondanék. De majd megírom, A Magyar Lapok

olvasóinak vasárnapról kezdve majd elmesélem, hogyan él és hogyan harcol a nemzeti Spanyolország.

Kezet fogunk és megy. A bal kezét kicsit után viszi. Így ránézést csak ennyi jelzi, hogy megjárta a vérben, tűzben izzó spanyol harctereket.

Ez a pilótatiszt.

Tizezer font egy madárért

Kerek összegben tizezer font jutalomdíjat kínál az angol Madártani Társaság annak a szerencsésnek, aki egy eleven „kétlélű pingvin” szolgált be a társaság grönlandi állomásán. Ennek a rendkívül ritka madárfajnak utolsó példányát 1845-ben fogták el, azóta egyetlen egy sem került az élesszemű és vakmerő északi vadászok elé. A „kétlélű pingvin” létezéséről a tudományos világ is teljesen megfedkezett volna, ha néhány hónappal ezelőtt a véletlen reá nem irányítja ismét a figyelmet. Edward Walmy, a híres madárkutató egy kis norvég gőzessel tanulmányutra indult észak felé. Egyik napon a fedélzetén ülve, távcsövével vizsgálta a partvidéket, amikor legnagyobb meglepetésére éppen a ritka madárfaj egy jól fejlett példányát pillantotta meg a sziklák között. A gőzöst azonnal a part felé irányította, de még mielőtt az izgatott vadászok a partra értek volna, a ritka madár nyomtalanul eltűnt. Hiába kutatták végig a sziklás partvidéket, a különös pingvint nem találták többé. Valmy azonnal jelentést tett utjának a szerencsés epizódjáról, mire a brit madártani társulat, hogy a kutató vadászokat tette sarkalja, nyomban kitérte az említett nagyszegű jutalomdíjat. Sajnos, a kutatás holtpontra jutott. Egyelőre nincs remény arra, hogy a „kétlélű pingvin” egy eleven példányára kézre kerüljön. A világ muzeumaiban összesen 79 kitémött példányát őrzik ennek a — valószínűleg már kihalt — állatfajnak. Egy

kitömött „kétlélű pingvin”-ért, amelyet Londonban őriznek 900 fontot kínáltak Amerikában.

Izgalmas vadásztörténet örököltette meg az utolsó, eleven „kétlélű pingvin” elfogatását. Kétszáz évvel ezelőtt a kétlélű pingvin még nagyszámban élt északon. Húsa izletes volt és finom: a halászok könnyen kaptak rajta s nagy mennyiségben pusztították. A múlt század elején számuk egyre ritkult, a század közepén pedig már valóságos eseményezámba ment, ha egyet elfoghattak. Az utolsó „kétlélű pingvin” pusztulása 1845-ben drámai körülmények között történt. A St. Kilda-i halászok ugyanis egy ilyen pingvint fedeztek fel. Amikor körülvették, hogy elfogják, a madár a víz alá bukott és kétségbeesetten menekült. Az állat azonban végül is kimerülten hullott üldözői kezébe. Hatalmas példány volt. A vadászok két bárka vitorlarudja közé kötve vígan indultak hazafelé élő, értékes zsákmányukkal. Utközben vihar éri utól a két bárkát. A hullámok három vadászt lesodortak a fedélzetről s hajójuk is végveszélybe jutott. A babonás vadászok a pingvin bosszújának tulajdonították az itéletidőt s végső riadalmukban agyonverték az állatot anélkül, hogy tudták volna: az utolsó eleven „kétlélű pingvin” ölték meg. Nemsokára szerencsésen partot értek s a madarat jó pénzért eladták az oslói muzeumnak. A St. Kilda-i eset óta senki se fogott el többé „kétlélű pingvint”.

Őszig elkészítik az ország nemzetgazdasági kódexét

Számos gazdasági jellegű törvény módosításra kerül

Bucurestiből jelentik: Az új alkotmány életbevétele után a kormány hangsúlyozta, hogy egyik legfőbb gondja gazdasági életünk újjászervezése lesz. Ugyanekkor bejelentették azt is, hogy egységes gazdasági irányvonal biztosítása, valamint a gazdasági vonatkozású törvények egymással gyakran ellentétes intézkedéseinek elkerülése végett, gazdasági tervet dolgoznak ki és az ebben megszabott irányelveknek, elgondolásoknak megfelelően, illetve azok keretében hajtják végre a gazdasági újjáépítés munkáját. Ennek az országfejlesztő gazdasági tervnek

elkészítésével annak idején a legfelsőbb gazdasági tanácsot bízták meg. Ez a tanács eddig már több ülést tartott, amelyen az ország legkiválóbb gazdasági szaktekinetelyei vettek részt és leszögezték azokat az elveket, amelyek a gazdasági terv alapjait képezik majd.

A legfelsőbb gazdasági tanács egyik elgondolása az, hogy el kell készíteni az ország nemzetgazdasági kódexét, amely magában foglalja majd a termelésre, elosztásra és forgalomra vonatkozó összes törvényes intézkedéseket. Ennek a kódexnek elkészítése számos törvény módosítását vonja maga után, köztük olyanokét, amelyeket az új alkotmány értelmében amugyis módosítani kell. Így módosításon esnek át majd: a mezőgazdasági törvény, a bányatörvény, az energiatörvény, az állami javak értékesítéséről szóló törvény. Ezeket a külön törvényeket — megfelelő módosításokkal — a nemzetgazdaság egységes kódexébe foglalják össze, amely arra lesz hivatva, hogy a nemzeti termelés harmonikus fejlődését biztosítsa.

Constantin Argetoianu királyi tanácsos, a legfelsőbb gazdasági tanács elnöke, azt kívánja, hogy ez a kódex a fentemlített gazdasági tervvel egyidejűleg készüljön el. Összel több bizottságot neveznek ki azzal a céllal, hogy összhangba hozzák a különböző gazdasági jellegű törvényeket.

Temetések Oradeán. Fiolek Stefánia P.T. tisztviselőnő meghalt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Steinberger kápolnában. — Pékó Erzsébet 52 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Haller-kápolnában. (Erdélyi „Concordia”).

Özv. Daciu Ilona meghalt 79 éves korában. Temetése július 22-én volt a Rulikovszky-temető kápolnájából. — Steh Sándor 21 éves korában meghalt. Temetése július 23-án délután 4 órakor lesz a közokozóból. (Caritas.)

Életbevágóan fontos orvosi könyvek asszonyok és anyák részére!

A nő a változás korában

Egy tapasztalt nőorvos megfigyelései és gyakorlati tanácsai. (25 ábrával.) Irta: dr Földes Lajos Ára 95 lei

A fiatal anya

Egy gazdagon illusztrált könyv tartalmazza mindazt, amit a fiatal anyáknak szülés előtt és után, valamint a csecsemő ápolásáról tudniuk kell. Irta: dr Földes Lajos Ára: 95 lei

A női betegségekről

Megelőzés — Védekezés — Gyógyítás.

E munka az összes előfordulható női megbetegedésekkel foglalkozik. Egészséges és beteg nőknek egyaránt fontos! Irta: dr Földes L. Ára: 125 lei

Másfél óráig tartó katonai diszfelvonulás volt Versaillesben az angol királyi pár tiszteletére

Lakoma a XIV. Lajos király világhírű kastélyában arany és ezüst asztalterítékekkel. Főéledt a tizenhetedik század egykori királyi pompája

Nagyfontosságú politikai és katonai tanácskozások az ünnepségek mögött

Párizsból jelentik: Csütörtökön délelőtt VI. György angol király és Lebrun francia köztársasági elnök vonaton kiutazott Versaillesbe, hol a vonat megérkezését százegy üdvözlés üdvözölte. A két államfő kíséretével együtt a Paris-térre hajtatott, hol kezdetét vette a francia szárazföldi hadsereg mintacsapatainak tisztelegő felvonulása. Másfélóra hosszágú tartott ez a diszfelvonulás.

A két államfő az angol és francia színekkel feldíszített pompás emelvényen foglalt helyet és ugyanezen az emelvényen voltak a francia kormány tagjai, Gamelin tábornok, vezérkari főnök és a francia hadsereg többi vezető tisztjei. A felvonuláson a francia hadsereg összes alakulatai résztvettek. Az angol király többször kifejezte csodálatát a nagyszerű fölszerelés és a katonák kitűnő menetelése fölött.

A díszszemle után a két államfő nyitott kocsiban a versaillesi kastélyba ment, ahova kevéssel azelőtt érkezett meg Párizsból különvonaton Erzsébet angol királynő és Lebrun köztársasági elnök felesége. A kastély tükörtermében díszlakoma volt. A 260 terítékes lakomát tizenhét asztalnál kilencvenkét udvari inas szolgálta fel. A felszolgálók XIV. Lajos korabeli kékruhába voltak öltözve. Az asztal, amelyiknél az államfők helyetfoglaltak, harminché méter hosszú volt. Az egész termet és az asztalokat vörös rózsákkal díszítették fel. Az angol király ülőhelyéről a kastély nagyszerű parkjába nyílt kilátás, ahol a híres szökőkútak vizugarai ragyogtak a napfényben. A királyi asztalnál arany evőeszközöket és arany tányérokat használtak. A többi asztaloknál ezüst terítéken szolgált fel, közben az opera zenekara játszott. Az étrend tíz fogásból állott és valamennyi a francia konyha válogatott remeke volt.

LEBRUN ELNÖK JÖVŐ ÉV ELEJÉN VISSZAJÁRJA A LÁTOGATÁST

Párizsból jelentik: György angol király — mint a Havas jelenté, — meghívta Lebrun köztársasági elnököt, hogy látogasson el Angliába. Lebrun a meghívást elfogadta. Tájékoztott francia körök úgy tudják, hogy a francia köztársasági elnök a jövő év elején utazik Angliába hivatalos látogatásra.

HITLER SZÁRNYSEGÉDE JELENTÉST TETT LONDONI UTJA EREDMÉNYÉRŐL

Londonból jelentik: Wiedemann kapitány, Hitler szárnysegéde, a hírek szerint, kedvező jelentést tett a kancellárnak londoni útjáról. Berlinben úgy tudják, hogy Wiedemann Hitler határozott javaslatát nyújtotta át Londonban a csehszlovák kérdés megoldására és ezt Halifax angol külügyminiszter megértően fogadta. Számítani lehet arra, hogy a javaslat diplomáciai úton legrövidebb időn belül eljut az angol kormányhoz. Német beavatott körök úgy látják, hogy Wiedemann londoni látogatása lényegesen enyhítette a feszültséget és természetesen tartják, hogy a német kezdeményezést Párizsban részletesen megvitatják.

Londoni illetékes helyen nem osztják teljesen a berlini derűlátást és nem hiszik, hogy hamarosan folytatni lehet a tárgyalásokat a német-angol közeledés céljából. Halifax állítólag azt válaszolta Hitler javaslatára, hogy melegen üdvözlöl minden lehetőséget a két nagyhatalom viszonyának megjavítására, de mielőtt leülne a tárgyalóasztalhoz és folytatná a négy hónappal ezelőtt Ausztria bekebelezése

miatt hirtelen félbeszakadt tárgyalásokat, enyhíteni kell a közép-európai helyzetben beállott feszültséget és békében kell megoldani a csehszlovák kérdést. Londonban sokkal óvatosa-ban ítélik meg a helyzetet és a Henlein és a prágai kormány közti ellentéteket súlyosabbnak tartják, mint Berlinben.

A *Prager Tageblatt* londoni jelentése szerint Wiedemann londoni lépése nagyszabású diplomáciai terv bevezetésének tekinthető. A lépés nem történt váratlanul, mert *Dirksen* londoni német nagykövét hétfőn este az angol külügyi hivatalban megerősítette és megismételte Wiedemann megbízatásának főbb alapelveit.

WIEDEMANN KAPITÁNY TÖRTÉNETE

Berlinből jelentik: Hitler kancellár szárnysegédéről, Wiedemann Frigyes kapitányról úgy tudják, hogy a világháború idején parancs-

noka volt annak a századnak, melyben Hitler akkor egyszerű altisztként szolgált. A háború után Wiedemann kapitány kilépett a hadseregtől, visszavonult életet élt és minden politikától tartózkodott. Időközben az ő egykori altiszti pártvezér lett, majd kormányelnök s végül a német birodalom államfője. Az 1934-ik évben Wiedemann kapitány véletlenül Berlinben időzvé, kihallgatást kért Hitler kancellártól. A vezér, ki nagy tiszteletben tartotta egykori katonai parancsnoka emlékét, nagy megdöbbenéssel fogadta s mingyárt meghívta őt, hogy magasabb katonai ranggal legyen mellette szárnysegéd. Wiedemann még gondolkozási időt kért, de Hitler kancellár tovább is szeretettel unszolta a bizalmi állás elfogadására. Akkor a volt kapitány így szólott:

— Ha Wiedemann kapitányt akarja maga mellé, akkor engedje meg, hogy maradjak meg Wiedemann kapitánynak.

Ekként elfogadta a szárnysegédi állást, de elhárította a magasabb katonai rangra való ki-nevezést. Az 1935. január 4-én lépett új szolgálatába s a kancellári épületben kapott elszállásolást is. Hitler kancellár magánlakosztályának egyrésztében. A kapitány nem volt tagja a nemzeti szocialista-pártnak, de Hitler kinevezte őt osztályfőnökké a Hess Rudolf birodalmi miniszter által vezetett pártvezérkarba.

AZ ANGOL KIRÁLYI PÁR A SKANDINAV ALLAMOKBA IS LÁTOGATÓ KÖRUTRA INDUL

Londonból jelentik: Hír szerint az angol királyi pár rövidesen látogatást tesz valamennyi skandináv állam fővárosában, így Helsinkiben is. *Gusztáv* svéd király nemsokára hivatalos látogatást tesz Londonban, úgyhogy az angol királyi pár skandináviai útja során már az ő látogatását adja vissza.

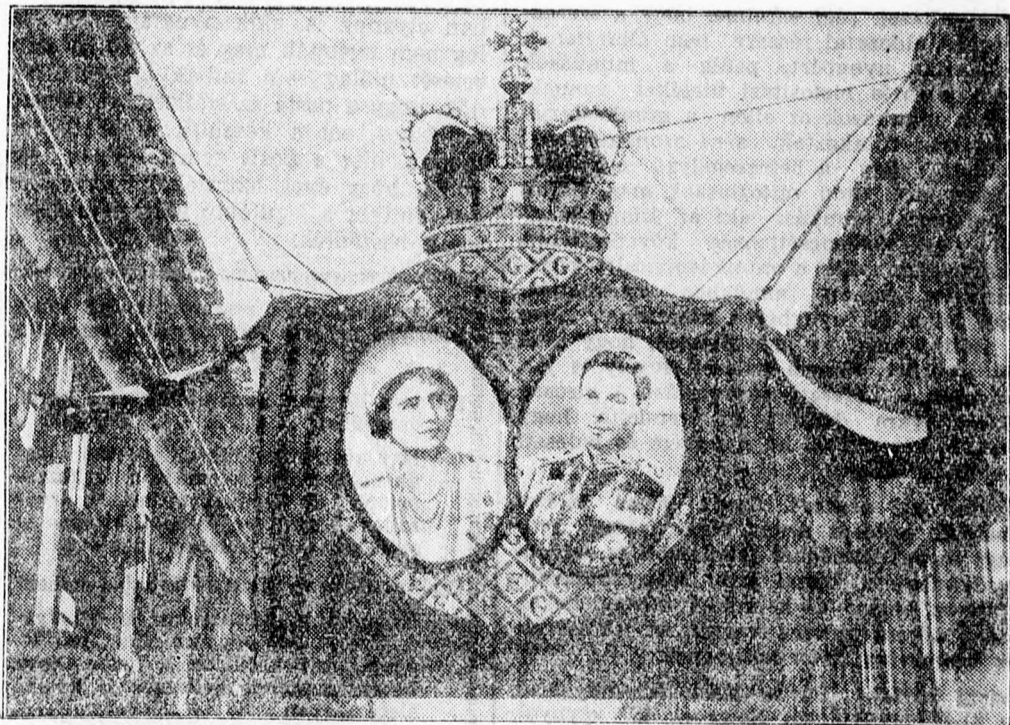
A Halifax, Daladier és Bonnet közötti tanácskozások és a Németországgal való helyzet tisztázása

Chamberlain nem hajlandó németellenes szövetségre

Párizsból jelentik: A *Berliner Tagblatt* párizsi jelentése szerint a Halifax, Daladier és Bonnet közötti tanácskozáson elhatározták, hogy Vuillemin tábornok, a francia légi haderő vezérkari főnöke, augusztus 14-re Berlinbe utazik, hogy tanácskozzék azokról a kérdésekről, amelyek miatt Milch tábornok, a német légi haderő vezérkari főnöke a múlt évben Párizsban járt. A lap szerint beavatottak fontos tanácskozást várnak Vuillemin és Göring marsall között.

A Havas francia hírügynökség megjegyzi, hogy Vuillemin berlini útja már több hét óta elhatározott dolog volt és nincs semmi összefüggésben a mostani angol-francia megbeszélésekkel. Vuillemin tábornok a Milch német tábornok látogatását viszonozza.

Washingtonból jelentik: A lapok egybehangzó jelentése szerint Chamberlain nem hajlandó Franciaországgal Németországgal szembe forduló véd- és dac-szövetséget kötni, hanem éppen ellenkezőleg, azon fáradozik, hogy Németországgal megegyezésre jusson, még akkor is, ha a cseh kérdést belátható időn belül nem sikerül megoldani. A lapok szerint Halifax angol külügyminiszter rá akarta bírni a franciákat, hogy Angliával együtt a Rómán és Berlinen keresztül vezető úton haladjanak, Moszkvához ne közeledjenek és Csehszlovágot éppen csak érintsék. Ez a felfogás nem egészen fedi a francia álláspontot, ezért az angol indítványról Párizsban élénk vita indult. Annyi tény, hogy Anglia és Franciaország megegyezése nem irányul Németország ellen.

Az angol királyi pár látogatása alkalmából Párizs főutvonalait az angol királyi pár arcképével díszítették. Képünk az egyik feldíszített párizsi főútról készült.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyföldön: Egész évre 600, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 90 P., félévre 50 P., negyedévre 25 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Clujf szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északnyugatról újabb felhőátvonulások jönnek, többfelé újabb záporos és zivatar, a hők nem változik. Mérsékelt északnyugati szél várható.

Radnai zarándokok aranyjubileuma. Timișoara. Saját tud. Szent Anna napjára, Radnára indul az évente szokásos nagy zarándoklat. Az Anna-napi zarándoklat másfél évszázad óta szokásos. A mostani zarándoklaton a gyalogosok vasárnap reggel öt órakor indulnak, a székesegyházban tartott szentmise után. A zarándoklatot P. Christ István szalvatoriánus-rendi tartományfőnök, a zarándokló-egyesület elnöke vezeti. Szent Anna napján különvonat is megy a kegyhelyre. A kegytemplomban az ünnepélyes nagymisét Wégling János apátkanonok, a zarándokló-egylet diszelnöke mondja, aki egyuttal a szokásos nagy eucharisztikus körmenetet is vezeti. A kegyhelyen ezidén két zarándokot részesítenek ünneplésben. Mindketten már félszázad óta teszik meg évről-évre gyalogszerrel a farszto utat Timișoaráról Szűz Mária radnai kegyhelyére. Delbl Fülöp szabómester ezidén meg ötvenedszer gyalog Radnára. Együttal negyvenötödik éve, hogy a nagy zarándoklaton az előimádkozói és főrendezői tisztet betölti. Delbl, aki évtizedeken át minden katolikus mozgalomban résztvevett, az idők során számos más kegyhelyet is felkeresett. Járt Máriazellen, Maria-Einsiedelben, Lourdesben, Loretton, két ízben volt Rómában és Pádun s a timișoarai Radna-egylet zászlaját már két eucharisztikus világtörvényszere vitte el: a bécsire s legutóbb a budapestire. Zarándok-aranyjubileumában osztózik Stürzinger János népzeneész, akiről csak most tűnt ki, hogy az évente tartott zarándoklatok alkalmával most már ötvenötödik évi teszt gyalogszerrel az utat a kegyhelyre. A világháború kitörésének esztendő óta egyébként ő is előimádkozói és rendezői tisztet tölti be. A második jubiláló zarándok különben főrendezője egy másik zarándoklatnak: a timișoarai népzene-ész-zarándoklatnak Recasra, az ottani „Fekete Mária-hoz”, akinek tiszteltére néhány év előtt pompás oltárt is emeltek.

A munkásszerencsétlenségek áldozatainak magasabb nyugbér jár. Satumare. Saját tud. A törvényszék érdekes ügyben hozott ítéletet. A bányamunkások régi sérelme, hogy a szerencsétlenségek áldozatai részére nem állapítanak meg magasabb nyugbért, pedig a munkások fizetéséből jelentős biztosítási illetéket vonnak. Az érdekelt munkások ez ellen a munkásbiztosító pénztárnál tiltakoztak, arra azonban senki sem gondolt, hogy a betegsegélyző egyszálat intézkedését bírói uton változtassák meg. Bálint László bialspriei munkás, aki az állami zűzőüzemnél egy szerencsétlenség következtében munkaképtelenné vált, a munkásbiztosító pénztártól átiratot kapott, amelyben értesítették, hogy 1200 lei havi nyugbért állapították meg részére. Bálint azzal az indoklással, hogy neki nemcsak nyugbér, hanem baleseti segély is jár, a törvényszéknél keresett jogorvoslat. A bíróság a munkás javára döntött és elrendelte, hogy Bálintnak összesen 2200 lei nyugbért és baleseti segélyt folyósítsanak.

Felvétel az oradeai Szent Vince intézet iskoláiba. Az oradeai Szent Vince intézet nyilvánossági joggal bíró elmi iskolájába és ugyancsak nyilvánossági joggal bíró leánygimnáziumába felvétel bejáró és bennlakó növendékeket. Tanítás az állami tanterv szerint. Az iskolai beiratások augusztus 25-én kezdődnek.

Zürichi zrlat. Párizs 12.06 háromnyolcad, London 21.49 egynyolcad, Newyork 437 egynyolcad, Brüsszel 73.90, Milánó 22.90, Amszterdam 240.12 fél, Berlin 175.50, Prága 15.09, Varsó 82.40, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Egyelőre elhalasztották a városi alkalmazottak nyelvvizsgáját. Timișoara. Saját tud. Jelenítettük, hogy a városnál újabb nyelvvizsgákat rendeltek el. Csütörtökre be is idéztek több városi villamosvasúti alkalmazottat, ezuttal főképp nemet nemzetiségűeket. Az illetők nyelvvizsgáját azonban elhalasztották, mégpedig — értesülünk szerint — bizonytalan időre.

Véndiák találkozó. Odorheiu. Saját tud. Tíz-éves találkozóra jöttek össze az itteni főgimnázium egykori diákjai, illetve a 23 érettségizőnek egy része: nyolc vendiák, névszerint: Hadnagy János római katolikus missziós lelkész, Bíró József dr ügyvéd, Fröhlich Ottó dr orvos, Gocsmán József banktisztviselő, Jodál Lajos nyomdaigazgató, Máthé László hivatalnok, Bluhár János fényképész és Varga László hivatalnok. A plébánia előtt történő találkozás után Hadnagy János öregdiák mondott énekes szentmisét, majd a református templomban volt Istentisztelet. Az „Alma Mater” keresték fel ezután a vendiákok, ahol Hadnagy János lelkész szavaira Bogá Lajos dr igazgató válaszolt, majd a találkozó résztvevői beírják nevüket az emlékkönyvbe, később pedig kimentek a temetőbe, ahol Hadnagy János rövid imádsága, Fröhlich Ottó dr és Bíró József dr emlékbeszédeinek elhangzása után Tamás Albert egykori igazgató és Spangar Pal tanár sirját keresték fel és koszorúzták meg. Este társasvácsora következett, amelynek keretében először Jodál Lajos, a találkozó fardadhatatlan előkészítője köszöntötte a volt tanárokat és az intézet előjáróságát. Utána Hadnagy János lelkész Bíró Lajos egykori osztályfőnök, jelenleg nyugalmazott igazgatóra emelte poharat, aki meghatottan köszöntötte meg a lélekből fakadó őszinte szavakat. Az emlékezés és szeretet hangján szólaltak még fel: Bogá Lajos dr, jelenlegi igazgató, Nagy Lajos dr főgimnáziumi gondnok, Fröhlich Ottó és Jako Albert tanárok, Csiky Andor dr és Wentsek József dr ügyvédek, végül Jodál Gábor dr kollegiumi főgondnok, aki Reményi Sándor „Templom és iskola” című versét idézte, majd engedélyt kért arra, hogy a találkozó asztalát díszítő virágokat másnap a magyarság halhatatlan meemondójának Benedek Eleknek sirjára helyezze. A főgondnok beszéde mély hatást tett s általános tetszéssel találkozott.

A NEWYORKI NŐI DIVAT BORZALMAS MEGLEPETÉSEI. Newyorkból jelentik: A legújabb newyorki női divat a mészfehérre zománczott köröm és aranyozott szemöldök, amit a szemek fölé erősített apró aranyozott szemellenző egészíti ki. Mindez állítólag hatásosan emeli ki a nyári napot megbaráncított bronzárnyalatú testszínt.

KÉT-HÁROM ÉVVEL EZELOTTI RÁDIO ELŐFIZETÉSI DIJAKAT KÖVETEL A POSTA. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Nem kis meglepetésben volt része több városi rádiótulajdonosnak a napokban. A posta írásbeli felszólításban hívta fel őket arra, hogy két, sőt három évvel ezelőtti rádió előfizetési díjat három nap alatt fizessenek meg, ellenkező esetben törvényes eljárás alá vonják őket, ami azt jelenti, hogy a pénzügyigazgatóság útján végrehajtással hajlítják be a díjat, esetleg elkobozzák az előfizető rádiókészülékét. Maxis megállapítást nyert, hogy legtöbb esetben a díjakat az előfizetők pontosan megfizették még idejében és erről nyugtájuk is van. Sokan vannak azonban olyanok is, akik nyugtájukat visszamenőleg nem tartották meg és az előfizetési díj lefizetését utólag sem tudják igazolni. Nem hinnők, hogy a posta az előfizetőket zaklató végrehajtáshoz, sőt a készülék elkobzásához folyamodna, hisz a posta semmiképpen sem úrta volna, hogy éves hátralékok szerepeljenek akkor, amikor a legutóbbi időre is a díjakat pontosan beszédtek.

Egységünknek nagyfontosságú kérdéseinek könnyen érthető felvilágosító ismertetői az itt felsorolt könyvek:

Káldor: Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést . . . . . 110 lei

Napjaink mindenkit érdeklő legaktuálisabb problémája a leghozzáértőbb és leghatékonyabb orvos tollával könnyen érthető, világos és szórakoztató stílusban megírva.

Bodon: Hogyan éljen a szívbaajos ember? 95 „

Ez a könyv tanácsokat és utbaigazításokat ad, hogyan éljen, mit tegyen, mit kerüljön a beteg, hogy beteg szívvél is kellemes és hosszú élete legyen.

Novák Rudolf és Társa kiadása

* Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek, elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gramm természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezze meg orvosát.

Öngyilkos lett egy clujf vállalati igazgató. Cluj. Saját tud. Friedmann Ottó, az Agimex kereskedelmi ügynökség igazgatója tegnap délelőtt Unirii tér 3. szám alatt levő irodahelyiségében szívenlőtte magát. Az egyébként fiatal, alig 40 éves ember, a vizsgálat eddigi megállapításai szerint erején felül költekezett, amit tetézett néhány sikertelen vállalkozása is, mely végül a gyilkos fegyvert a kezébe adta. A társaságokban is ismert vállalati igazgató tragédiája városzerte nagy feltűnést keltett. Az ügyben a vizsgálat tovább tart.

PORULJART A KÖTEKEDŐ ASZFALTBE-TYÁR BOXBAJNOK, AKI LEGUTÓBB EGY ÖRNAGGYAL AKADT ÖSSZE. Bucuresti. Saját tud. Spacov, a híres boxoló-bajnok, akinek már több utcai összetűzése volt, megint verekedett. Csak a napokban történt, hogy Constantán megvert egy embert, aki tologott mellette az autóbuszban, most egy örnaggyal akadt össze. Ez az incidens csütörtökön történt. Constanta utcán sétálva, a boxbajnok ki akart kezdeni két fiatal leánnyal, akiket távolabbról követett hozzátartozójuk, Mache Marinescu örnagy. Az örnagy rendreutasította Spacovot, aki erre inzultálta őt. A csendőrlégió parancsnoka ezért őrizetbe vette a boxoló-bajnokot s megindult ellene az eljárás.

KÉT SZÉKELY VÁROSBAN IS MEGINDULT A HARC A TÜRHOSETLEN DRÁGASÁG LETÖRÉSÉRE. Mercurea-Ciucról jelentik tudósítónk: Ez a hargitaalji kis székesváros sohasem dicsekedhetett olcsóságával másik, megyebeli városával, Gheorgheniével együtt. Különösen a piaci árak voltak jóval és aránytalanul magasabbak, mint a többi székesvárosban. Az utóbbi hetekben azonban a drágaság olyan mértékben fokozódott, mely már, különösen a fixfizetéses alkalmazottakra és tisztviselőkre nézve elviselhetetlen volt. Végre Petre Corduban polgármester erélyes intézkedéseket tett a piaci árdrágítók megfékezésére. Elrendelte és már a szerdai hetivásár alkalmával ki is hirdette, hogy minden piaci árunak hiteles számlával kell igazolnia árucikke, különösen az elsőrendű élelmiszerek beszerzési árát és ezen az alapon állapítja meg majd a városi tanács az eladási árát még a termelő részére is. A piacon reggel 9 óráig csak a lakosság vásárolhat, viszonteladók, kereskedők, vendéglősök csak 9 óra után. Szigorúan tilos a városi helypénz-kordonon kívül vásárolni. A rendelkezések ellen vétők árúját elkobozzák és súlyosan megbírságozzák. Corduban polgármester kijelentése szerint a piaci árusok megrendszabályozását a napokban követi a vendéglők és éttermek árainak, valamint a lisztnek, kenyérnek és a húsnak maximálása is. A túlnyomóan tisztviselőkből álló városi lakosság nagy meglepedéssel vette tudomásul a drágaság letörésére irányuló munka megkezdését.

Darabokra tépte a vonat. Satumare. Saját tud. A Ferestreu állomás közelében a kora járókelők a keskenyvágányú vasutvonalon emberi testrészeket találtak. A nyomozás megállapítása szerint a korai személyvonat gázolva halálra Tálas Mária 18 éves varróleányt. A fiatal leány az előző nap délutánján tartotta meg a polgári esküvőt egy Bársan nevű bucuresti lakotossal. Az egyházi esküvőt csütörtökön délutánra terveztek, hajnalban azonban megtörtént a tragédia. A vizsgálat során kiderült, hogy a leány már este eltűnt hazulról. Egy másik fiut szerezett, azonban arról nem szólt a szüleinek. Minden valószínűség szerint nem szerencsétlenség, hanem öngyilkosság történt.

GYUJTOGATOTT A VILLÁM CIUC-MEGYEBEN. Mercurea-Ciuc. A napokban Ciucsangheorgehe alciuci község fölött átvonult zivatar alkalmával a villám belesújtott Potovszky Ferenc ny. jegyző csübére, mely földig égett. A csüben husz szekér széna és más takarmány volt felhalmozva, mely a gazdasági felszerelésekkel együtt teljesen megsemmisült. Az épület egyébként biztosítva volt és így a kár megtérül.

Unitárius Istentisztelet. Julius 24-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor unitárius Istentisztelet tart Oradeán a Str. Vlahuta 35. szám alatt Komjatszíg Géza bihori unitárius lelkész.

SPORTHIREK

Hétfőig mindennemű nyilvános sporttevékenység szünetel. Bucurestiből jelentik: A nemzeti gyászra való tekintettel az UFSR elrendelte, hogy július 25-ig, hétfőig, mindennemű nyilvános sporttevékenység szünetel. Valamennyi vasárnapra kitűzött mérkőzés, vagy verseny tehát elmarad. Hasonlóképpen elhalasztották az UFSR közgyűlését is.

Elhangzott az egyesbíró első ítélete a Bindea-ügyben. Budapestről jelentik: A vasárnapi Ferencváros-Ripensia mérkőzés után történt ismeretes botrány ügyében Berta György egyesbíró csütörtökön este ismertette ítéletét. Eszerint a Ferencváros pálya játékjogát 8 hétre, július 21-től szeptember 15-ig felfüggeszti. A pályán ez alatt mérkőzés nem játszható. A Ferencváros csak abban az esetben kérheti ennek a tiltó rendelkezésnek a felfüggesztését, amennyiben saját vizsgálata eredményeként az egyesbíró elé állítja a vétkeseket, kik Bindeát bántalmazták. Kötelezi a Ferencvárost, hogy olyan világitást szereltesen fel az öltözőbe vezető folyosóra, amely minden helyre bevilágít. Mérkőzés után a folyosó bejáratánál kellő számú rendezőnek és rendőrnek kell tartózkodnia, hogy megakadályozzák illetéktelen személyek bemenetelét. Az ítélet megállapítja, hogy a Ferencváros rendezői gondatlanságot követtek el, mert a mérkőzés után illetéktelen személyek is bejutottak a folyosóra és a helyszíni szemle, valamint az elhangzott tanuvallomások alapján megállapítható, hogy ezeknek a személyeknek súlyos szerepe volt a botrányban.

MŰVÉSZET

Molnár Róza és Udvardy Ignác hazajöttek pihenni

Két ismert — sőt kellemsen ismert — művész alakja tűnt fel néhány napja városunkban. Molnár Róza, kiváló festőművésznő és Udvardy Ignác, a premontrai gimnázium rajztanára — ezúttal kitűnő festő — látogattak el ide, nyári szabadságra.

Molnár Róza, ez az eredeti és erőteljesen székegy tehetség, alig egy esztendővel ezelőtt távozott Transzilvániából Budapestre, ahol fáradságtalan munkásságával s a hazulról vitt képével — amelyek hegyek friss úde illatát, opálos színeit s mély hangulatait tükrözik — rövidesen az ismert művészek közé emelkedett, röviddel ezelőtt tartott nagyszerű kiállításával pedig a jelentékeny közönségsikeren kívül a legkomolyabb pesti lapok dicséretét is kiérdemelte.

Udvardy Ignác — mióta a tanítás gondjai nem terhelik s csak a festészetnek él — sürűn utazik külföldre, hogy új meglátásokkal gazdagodjon. Bejárta már nem egyszer egész Olaszországot, majd az osztrák és bajor hegyeket s hosszabb ideig dolgozott a Balaton „festői” környékén is.

Tavasszal Firenzébe utazott, ahonnan néhány nappal ezelőtt érkezett haza, természetesen új festményekkel, rajzokkal és témérekkel „elraktározott” impresszióval gazdagon.

Udvardy Ignác a vérbeli művész rajongásával beszél Firenzéről, főleg az Arnó partjáról. Az ósrégi görög templomról. Előadásából kitűnik, hogy csak magyar él Firenzében és pedig nem csupán művészek, de más szellemi foglalkozásuk is, így főleg orvosok s az olaszok nagy rokorszenyvel tüntetik ki valamennyiüket.

A „mester” maga sem tudja még meddig marad itthon s mikor kerekedik újra utra, új művészi célkitűzések felé.

Bármeddig marad is azonban, kívánatos lenne, ha egy kis kiállítás keretében bemutatná új műveit, annál is inkább, mert városunk közönsége már régóta nem élvezte Udvardy Ignác kiállításait.

Baile Episcopostibe érvényes kedvezményes kád- és tükörfürdőjegyek kiadóhivatalunkban kaphatók.

RADIO

VASÁRNAP, JULIUS 24.

BUCUREȘTI Ótélése Mária anyakirálynő temetésének helyszíni közvetítése. — A rádió a nemzeti gyászra való tekintettel műsört nem ad.

Budapest I. 9.45 Hírek. 10—10.55 Unitárius istentisztelet. Prédikál Bartók Géza. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál Ravasz László dr püspök. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Thököly-uti Szent Domonkos-rendi plebania-templomból. A szentbeszédet P. Haynal Andras dr O. Pr. mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Budapesti Hangversenyzenekar. 14 „Erzékeny Magyarország”. Előadás. 15 Hanglemek. 16 Gazdáknak. 16.45 Cigányzene. 18 „Pannonhalma és Szent István”. Felolvasás. 18.30 Zongoraszó. 19 „Izgalmak”. Csevegés. 19.30 A rádió szalonzenekara. 20.30 „Magyar uszók”. Előadás. 21.10 „Háry János.” Az Operaház előadásának közvetítése a Szegezi Szabadtéri Játékok keretében. 22.50 Hírek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

HÉTFŐ, JULIUS 25.

București 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizallásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Kamarazene lemezek. 20.20 A Rádiózenekar műsorának közvetítése. 21 Felolvasás. 22.10 Munteanu Zsófia énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Vendégül zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Ének és hegedűszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Diákféltára. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Tánclémez. 18.45 „A vidámabb Rákosi”. Felolvasás. 19.15 Rendőrszeker. 20.45 „Bizalmas vallomások”. Csevegés. 21.10 Regés est. 21.50 Hírek. 22.10 Közvetítés a filmstúdióból. 22.55 Időjárásjelentés. 23 Hanglemek. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek.

KEDD, JULIUS 26.

București 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizallásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Műszaki üzenetek. 19.15 Rachmaninov-lemek. 20.05 A Sibiceanu zongoranegyes játéka. 20.45 Felolvasás. 21 Bach: H-moll mise lemezek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Balalajka-zene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 „A fészeldőköpeny”. Felolvasás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Inasok”. Felolvasás. 18.30 Cigányzene. 19 A Soproni Nyári Egyetem. 19.35 „Belgium kép népe”. Előadás. 20.05 Lemezek. 21.20 A Royal Színház előadásának közvetítése. 22.30 Hírek. 24.15 Hírek német és olasz nyelven. 24.25 Cigányzene. 1.05 Hírek.

SZERDA, JULIUS 27.

București 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizallásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 20.05 Balalajka-zene. 20.35 Felolvasás. 20.50 Vasiliu énekes hangversenye. 21.15 Mall-Manu Marcella zongorázik. 21.50 Tarka lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendégül zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Énekszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemek. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 „Török megújulás”. Felolvasás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „A francia festőművészet”. Előadás. 18.30 Mélyhegedűszámok. 19 „Az uszó-mester”. Csevegés. 19.30 A rádió szalonzenekara. 20.30 Szabolcska emlékest. 21.30 Hírek. 21.55 Budapesti Hangversenyzenekar. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Lemezek. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 28.

București 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizallásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó.

14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Dala Mihály tánczenekara. 20 Felolvasás. 20.15 Saint Saens: G-moll verseny. 20.45 Hella Aaida énekel. 21.05 Időszéri anyag. 21.20 A Kis rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.30 Hírek. 22.45 Vendégül zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 13.30 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 „Kerti mulatságok”. Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Táblás ház”. Csevegés. 18.25 A 2. honvédegyezred zenekara. 19.45 „Csonakázás a Balatonon”. Előadás. 20.15 Hírek szlovák nyelven. 20.25 Énekszámok. 21 „Róza nagysam”. Szimfonia. 22.20 Hírek. 22.45 Cigányzene. 23.15 Francia nyelvű előadás. 4 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Tánclémez. 1.05 Hírek külföldre.

PÉNTEK, JULIUS 29.

București 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizallásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszéri anyag. 19.15 A Kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 20.15 Felolvasás. 20.30 Vendégül zene. 21.30 Verdi: Traviata háromfelvonásos opera lemezek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hanglemek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Szalonzene. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Diákféltára. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Az első magyar kapitalisták”. Előadás. 18.30 Cigányzene. 19 Sport. 19.40 Vidám csevegés. 20 A rádió szalonzenekara. 21 Külügyi negyedóra. 21.25 „Othello”. Dalmű. 22.35 Hírek. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Beszélgetés a Nemzetközi Asszonyhét résztvevőivel. 24.20 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZOMBAT, JULIUS 30.

București 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizallásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Lemezek. 19.55 Felolvasás. 20.10 A Postás énekar hangversenyének közvetítése. 20.45 Fléta gramofonlemez. 21 Üzenetek. 21.15 A Ghinda-tánczenekar hangversenyének közvetítése. 22.30 Hírek. 22.45 Vendégül zene. 24 Gramofonlemez. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemek. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Mesék. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „A nevető külföld”. Felolvasás. 18.25 A Budafoki Munkás Dalkör. 18.50 Elbeszélések. 19.20 Jazz. 20.10 B. Kerkes György washingtoni református esperes előadása. 20.30 Magyar nóták. 21.30 „Dinom-danom”. Tréfás jelenet. 22.10 Hírek. 22.35 A rádió szalonzenekara. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Tánclémez. 1.05 Hírek külföldre.

A kiadóhivatal üzenetei

A. J. plébános, Chidea. A kért könyv elfogyott és jelenleg sehol sem kapható.

Dr. Nyisztor Zoltán
Mandarinok, Kulik és Misszionáriusok!

Otleírás

Ara: 180 lei és portó

